

ΩΡΑΡΙΟ

“ΚΡΑΥΓΗ ΑΓΩΝΙΑΣ ... ΘΕΛΟΥΜΕ ΒΟΗΘΕΙΑ”

Στις παρατηρήσεις μας σχετικά με τις αλλαγές στις συνθήκες εργασίας των καταναλωτών, ο κ. Εμμανουήλ διαπιστώνει εύστοχα την κωμικοτραγική διάσταση του θέματος. Μας μπερδεύει προβάλλοντας το διπλό ρόλο που έχει, ως επαγγελματίας, αλλά και ως καταναλωτής.

Του κατοφαίνεται που υπάρχουν “δύο μέτρα και δύο σταθμά”, διεκδικεί για τον εαυτό του και τους συναδέλφους του, δικαίωμα στην ανάπαυση και την ψυχαγωγία, “... κι εγώ καταναλωτής είμαι, προσέξτε, εγώ είμαι από τις 3:00 π.μ. μέχρι το βράδυ στις 8:30...”

Εγώ δε θεωρούμαι άνθρωπος, γιατί να παίρνουμε ως καταναλωτή μόνο αυτόν που μπαίνει στο μαγαζί τροφίμων, εγώ που θέλω

να φωνάσω ένα πουκάμισο, η γυναίκα μου, δεν είμαστε καταναλωτές; Θέλουμε κι εμείς να ξεκουραστούμε ...

Εδώ θέλουμε οπωσδήποτε τη βοήθεια της Πολιτείας..... δε σας κρύβω πώς δύο φορές είχα συναντηθεί με εκπρόσωπο της προηγούμενης κυβέρνησης και είχαμε μιλήσει για το ωράριο, αλλά δυστυχώς άλλα συμφωνούσαμε μεταξύ μας, άλλα έβγαине και έλεγε στους δημοσιογράφους!

Εμείς είχαμε καλή διάθεση, προτείναμε ωράρια, εναλλακτικές λύσεις, δεν πηγαίναμε κάθεται στις απόψεις μας.... Υπάρχουν 600.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κάθε μία από αυτές συντηρεί από μία έως δύο οικογένειες ... κάτι πρέπει να γίνει, να παρθούν μέτρα, πολλοί από εμάς βάζουν λουκέτο, τί θα κάνει η Πολιτεία, θα μας κηρύξει άνεργους, θέλουμε τη βοήθειά της”.

Και συνεχίζει σχετικά με τους καταναλωτές: “πάντα εξυπηρετούσε τον καταναλωτή το διακεκομμένο ωράριο. Όταν το '87 και '88 πριν κλείναμε στις 5:00 το απόγευμα, από τις 2:00 μέχρι τις 4:30 δεν έμπαινε ψυχή στο μαγαζί.

Αυτό ίσχυε χειμώνα - καλοκαίρι. Και στο κάτω κάτω όταν μιλάμε για τον καταναλωτή, θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας τον εργαζόμενο καταναλωτή και όχι αυτόν που κάθεται όλη την ημέρα στο σπίτι του”.

Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΠΟΨΗ

Καμία Κυβέρνηση έως σήμερα δεν κατάφερε να συγκεράσει ή να αμβλύνει τις διαφορετικές απόψεις που υπάρχουν στο χώρο του λιανικού εμπορίου και να προχωρήσει στην καθιέρωση ενός ωραρίου κοινώς αποδεκτού.

Η προηγούμενη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, κάθε φορά που έκανε ανασχηματισμό άλλαζε και θέση για το ωράριο! Όσο ήταν υπουργός ο κ. Σου-

φλιάς ίσχυε το (8:00 π.μ. με 8:00μ.μ.).

Όταν όμως ανέλαβε το υπουργείο ο κ. Στεφ. Μάνος απελευθέρωσε το ωράριο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν έντονες αντιδράσεις από το χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούσαν να αντέξουν στον ανταγωνισμό από τις μεγάλες αλυσίδες Σ/Μ.

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, η Κυβέρνηση που αναδείχθηκε από τις εκλογές της 10ης Οκτωβρίου, έχοντας ήδη διανύσει τους δύο πρώτους μήνες ζωής, επεξεργάζεται δια του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας Έρευνας και Τεχνολογίας το πρόβλημα του ωραρίου των καταστημάτων.

Για το λόγο αυτό είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε με το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου κ. Σωκράτη Κοσμίδη.

Σκοπός του υπουργείου είναι η τροποποίηση του ισχύον Προεδρικού Διατάγματος, που ουσιαστικά θα εναρμονίζεται με την υπόσχεση του κ. Σημίτη για απαγόρευση της λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές.

Στο ίδιο Π.Δ. θα προβλέπεται εξαίρεση για τις τουριστικές περιοχές, όπως αυτές θα ορίζονται από τον ΕΟΤ, τον οικείο εμπορικό σύλλογο και τους εργαζόμενους.

Η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να ανοίξει διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς, ευελπιστώντας να καταλήξει σε ένα ωράριο αποδεκτό απ' όλους.

Ήδη την ημέρα που κάναμε τη συζήτηση (23-11-93) με το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εμπορίου, ο Υφυπουργός αλλά και ο ίδιος ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης είχε κάποιες πρώτες επαφές με φορείς.

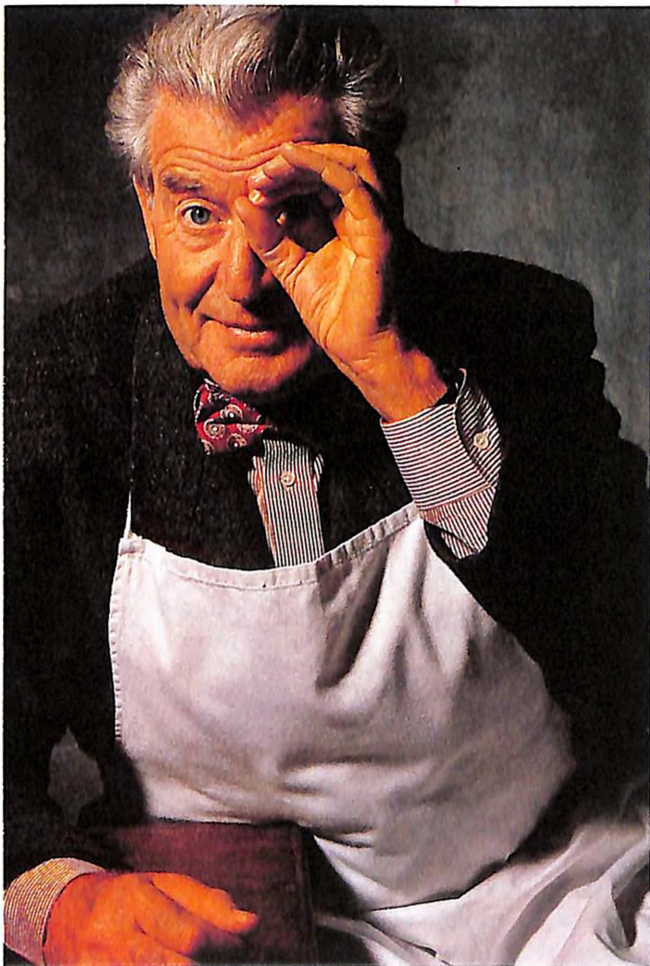
Τα σημεία που αναδεικνύονται από τη συνέντευξη με το Γενικό Γραμματέα είναι τα εξής:

α) Η σταθερή θέση της Κυβέρνησης για την κυριακάτικη αργία, με εξαίρεση κάποιες τουριστικές περιοχές.

β) Λύση στο θέμα του ωραρίου τις προσεχείς εβδομάδες.

γ) Φρένο στις παραπλανητικές διαφημίσεις, στον αθέμιτο ανταγωνισμό και την κερδοσκοπία. Αλλά καλύτερα ας δούμε πως έχει ολόκληρη η συνέντευξη με τον κ. Κοσμίδη:

-“MARKET ZOOM”: κ. Κοσμίδη θα θέλατε να μας πείτε πώς σκέφτεται το Υπουργείο να αντιμετωπίσει την κατάσταση σχετικά με το

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου κ. Σωκράτης Κοσμίδης

ωράριο; Και αν είναι δυνατόν να ικανοποιηθούν όλες οι πλευρές;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: "Το υπουργείο ασχολείται τον τελευταίο καιρό με το θέμα του ωραρίου, υπάρχει κάποιο Προεδρικό Διάταγμα που ισχύει, αυτό το Π.Δ. Θέλουμε σε κάποια σημεία να το τροποποιήσουμε.

Η κατεύθυνση είναι η ΚΥΡΙΑΚΗ να διατηρηθεί ΑΡΓΙΑ. Θα υπάρξουν εξαιρέσεις του κανόνα αυτού, που θα αφορούν κυρίως περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος.

Αυτές οι εξαιρέσεις θα οριοθετηθούν με το σαφέστερο και αυστηρότερο τρόπο, ώστε να μη γίνει κατάχρηση των εξαιρέσεων και αναχθούν οι εξαιρέσεις σε κανόνα. Δηλαδή, αυστηρά περιχαρακωμένες τουριστικές περιοχές, όπου θα έχει άποψη ο ΕΟΤ, θα έχει άποψη ο οικείος εμπορικός σύλλογος, όπου θα έχουν άποψη οι εργαζόμενοι.

Και με απόφαση του νομάρχη θα εμπίπτουν στην εξαίρεση της ΚΥΡΙΑΚΗΣ αργίας. Ήδη έχουμε κάνει συναντήσεις ο υφυπουργός κι εγώ, με διάφορους φορείς εμπορικών συλλόγων και εργαζόμενους.

Αυτές οι συναντήσεις συνεχίζονται και σήμερα και πιστεύω σύντομα θα καταλήξουμε στην οριστικοποίηση του κειμένου του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για το ωράριο.

Κατόπιν θα δοθεί στη δημοσιότητα για να ακουστούν επισημότερα όλοι οι διαπλεκόμενοι φορείς και σύντομα πιστεύουμε ότι θα προχωρήσουμε στην έκδοση της τροποποίησης του

Προεδρικού Διατάγματος".

-"M.Z": Μπορούμε να προσδιορίσουμε χρονικά το "σύντομα";

Σ.Κ.: "Το "σύντομα" σημαίνει τις προσεχείς εβδομάδες".

-"M.Z": Θα θέλατε να μου απαντήσετε πιο συγκεκριμένα για τη μορφή που θα πάρει το ωράριο στα Σ/Μ και παντοπωλεία που μας ενδιαφέρει περισσότερο;

Σ.Κ.: "Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε κάποια πρόταση, δεν έχουμε καταλήξει. Πολύ σύντομα θα έχουμε άποψη και γι αυτό. Το συζητάμε αυτή τη στιγμή".

-"M.Z": Έχετε μιλήσει με το ΣΕΣΜΕ;

Σ.Κ.: "Συζητάμε με όλους. Συνεχίζουμε να συζητάμε και πολύ σύντομα θα έχουμε διαμορφωμένη άποψη και πρόταση για το πώς θα λειτουργήσουν όλα αυτά.

Λαμβάνουμε υπ' όψη όλους τους εμπλεκόμενους φορείς".

-"M.Z": Το βλέπετε εύκολο να βρεθεί μια λύση, ένα ωράριο κοινώς αποδεκτό.

Σ.Κ.: "Δεν είναι εύκολο. Υπάρχουν μεγάλες διαφωνίες γύρω από το θέμα. Πιστεύω όμως ότι θα βρούμε την καλύτερη λύση".

-"M.Z": Σε ποιο σημείο εντοπίζεται τις διαφωνίες των φορέων;

Σ.Κ.: "Στη διάρκεια του ωραρίου. Οι εργαζόμενοι θέλουν μικρότερη εβδομαδιαία διάρκεια. Ενώ οι επιχειρηματίες θέλουν περισσότερο. Κυρίως οι μεγάλοι επιχειρηματίες, οι μικρομεσαίοι όχι".

-"M.Z": Θα ήθελα να μου πείτε τί μέτρα σκοπεύει να πάρει το Υπουργείο. Και εξηγήμαστε: οι παντοπώλες μιλούν για εξαφάνισή τους αργά ή γρήγορα όσο οι μεγάλες εταιρίες Σ/Μ εκβιάζουν τις παραγωγικές εταιρίες για εκπτώσεις και προσφορές. Τέλος, κάνουν λόγο για αφελληνισμό της οικονομίας.

Σ.Κ.: "Είναι γνωστές στο Υπουργείο αυτές οι απόψεις των μικρομεσαίων. Τις λαμβάνουμε υπ' όψη. Κάποια συγκεκριμένα περιστατικά ενδεχόμενης παράβασης κάποιων κανόνων που έχουν σχέση με την παραπλανητική διαφήμιση ή κανόνες που έχουν σχέση με τον αθέμιτο ανταγωνισμό, θα τις αντιμετωπίσουμε κατά περίπτωση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις".

-"M.Z": Βλέπετε κάποιο συγκεκριμένο τρόπο παρέμβασης της πολιτείας σ' αυτό το χώρο; Ίσως δίνοντας κάποια κίνητρα στις μικρές επιχειρήσεις.

Σ.Κ.: "Αυτό είναι ένα θέμα που δεν είναι της αρμοδιότητας ή εν πάσει περιπτώσει δεν είναι θέμα της αποκλειστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορίου. Είναι περισσότερο θέμα του ΥΠΕΘΟ (Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας). Είναι ένα θέμα που απασχολεί συνολικά την κυβέρνηση. Αλλά οποιαδήποτε λύση δε θα εκπορεύεται από το Υπουργείου Εμπορίου".

-"M.Z": Υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες από την ΕΟΚ για το ωράριο;

Σ.Κ.: "Κοιτάξτε, αυτή τη στιγμή ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (όπως λέγεται τώρα η ΕΟΚ), υπάρχουν οδηγίες για σωρεία θεμάτων

ΩΡΑΡΙΟ

που έχουν καταστεί εσωτερικό δίκαιο. Αυτό που είναι ξεκάθαρο, είναι ότι έχουμε απελευθέρωση της αγοράς, αλλά για μας δε σημαίνει ότι θα επιτρέψουμε ασυδοσίες και κερδοσκοπίες σε βάρος του λαού.

Πάντα στα πλαίσια των δυνατοτήτων που δίνουν οι κείμενες διατάξεις για παρέμβαση. Αυτό το καθήκον θα το εκπληρώσουμε στο ακέραιο, ελέγχοντας τις παραπλανητικές διαμημίες, ελέγχοντας την τήρηση των διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού και όλα τα σχετικά".

-**Μ.Ζ**: Έλεγχοι στην αγορά θα γίνονται;

Σ.Κ: "Και αυτό. Σε αρκετά θέματα έχουμε δώσει εντολές για εντατικοποίηση την ελέγχων (όπως είναι η νοθεία την υγρών καυσίμων κ.ά.). Μόλις έχουμε κάποια αποτελέσματα από αυτές τις έρευνες θα τις ανακοινώσουμε.

Πάντως, το Υπουργείο Εμπορίου δραστηριοποιείται όσο γίνεται περισσότερο μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητας του για το καλό του συνόλου.

ΣΕΣΜΕ

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος μας έστειλε την αποψη του για το θέμα της ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ. όπως δημοσιεύουμε

παρακάτω.

Δυστυχώς δεν είχαμε την δυνατότητα -όχι με ευθύνη δική μας, μιας προσωπικής επικοινωνίας με κάποιο απο τα μέλη του, ώστε να συζητήσουμε ολοκληρωμένα το πρόβλημα του ωραρίου.

Αντί μιας συνέντευξης, ο ΣΕΣΜΕ περιορίστηκε να μας στείλει με fax αλληλογραφία επί του θέματος με διάφορους φορείς και αποκόμματα του Τύπου.

Με αποτέλεσμα "καυτά" θέματα που απασχολούν τον κλάδο να μένουν αναπάντητα. Θέματα που έχουν να κάνουν με τους καταναλωτές και πόσο εξυπηρετούνται με το σημερινό ωράριο.

Την οικονομική συρρίκνωση μικρών καταστημάτων τροφίμων από τον ανταγωνισμό με τον τρόπο που διεξάγεται (εκπτώσεις, προσφορές κ.ά.), στα πλαίσια του εξωτρωτικού γι αυτούς (όπως οι ίδιοι ισχυρίζονται) ωραρίου.

Τα προβλήματα των υπαλλήλων στα καταστήματα τροφίμων, αλλά και το ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα για τους συνδικαλιστές (υπαλλήλους) της υποαπασχόλησης.

Τη μονοπώληση του λιανικού εμπορίου από τις μεγάλες μονάδες Σ / Μ, όπως επισημαίνουν σύνδεσμοι Παντοπωλών.

Τέλος, τις διαφορετικές απόψεις για το ωράριο απο μέλη του Σύνδεσμου Επιχειρήσεων Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος.

Γήραμε και δημοσιεύουμε: "Η ιστορία της εργάσιμης Κυριακής ξεκίνησε όταν κάποιο στέλεχος της Κυβέρνησης (εννοεί της ΝΕΑΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ) στην ανησυχία του για την πορεία του τιμάρθιμου αναζήτησε "σανίδα σωστή με τη μετατροπή της Κυριακής αργίας, σε εργάσιμη Κυριακή.

Η όλη σκέψη στηριζόταν στην υστερόβουλη αφέλεια ότι ορισμένο και συγκεκριμένο μεγάλο συγκρότημα (του οποίου είχε ζητηθεί ήδη η γνώμη του), θα προκαλούσε ένταση του ανταγωνισμού μέσω δελεαστικών τιμών για να αποσπάσει τους πελάτες των περιφερειακών καταστημάτων, γεγονός που θα συνέβαλε στη μείωση του τιμάρθιμου.

Δεν τους απασχόλησε όμως το γεγονός τί μέλει συμβεί όταν αυτή η διαδικασία επιτευχθεί.

Δηλαδή; με δύο λόγια ολιγοπώληση της αγοράς, μείωση ανταγωνισμού και πολλαπλασιασμός κερδών των εναπομένουσών επιχειρήσεων.

Αυτό το παράδειγμα έχουμε στη Μεγάλη Βρετανία, που μέσω της διαδικασίας αυτής 5 μεγάλα συγκροτήματα ολιγοπώλησαν την αγορά και παρουσιάζουν καθαρά κέρδη της τάξεως 5 - 8%, τη στιγμή που τ' ανταγωνιστικά κέρδη των ευρωπαϊκών συγκροτημάτων, όπου τα καταστήματα δεν εργάζονται την Κυριακή (Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία, Ολλανδία, Δανία, Ιταλία κ. λ.π.), δεν υπερβαίνουν τα 0,5 - 2%.

Η εργάσιμη Κυριακή θα δημιουργήσει α πιθανου μεγέθους αναστατώσεις στην ελληνική οικονομία, πολιτικό κόστος που δε θα πουλωθεί ποτέ, ολιγοπώληση της αγοράς μετά από κάποια χρονική περίοδο, τάση αποβιομηχανοποίησης της χώρας, δεδομένου ότι τα ολιγοπωλιακά συγκροτήματα έχουν ήδη στενούς δεσμούς με την Ευρωπαϊκή Βιομηχανία, κρίση ανεργίας, δεδομένου ότι τα ολιγοπωλιακά συγκροτήματα κάνουν ορθολογικότερη εκμετάλλευση εργασίας και σαφώς μεγαλύτερη εξάρτηση των πολιτικών αποφάσεων που έχουν σχέση με την οικονομία, από τα συμφέροντα αυτών που θα είναι κυρίαρχοι της ελληνικής αγοράς.

Για όλους τους παραπάνω λόγους ο ΣΕΣΜΕ και οι εργαζόμενοι είναι αντίθετοι και θα αντιδράσουν με την ατυχή πρωτοβουλία της Κυβέρνησης (εννοεί της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ) και τη μετατροπή της Κυριακής αργίας σε εργάσιμη Κυριακή".

Σε άλλο σημείο της επιστολής του ο ΣΕΣΜΕ επισημαίνει: "Ο ΣΕΣΜΕ δηλώνει ότι θα θεωρήσει καθαρά εχθρική πράξη κάθε απόπειρα

